

1HKAWHKAM HTE 2HKAWHKAM LAIKA NI

Message Eight

Mădu Kărai Hta Chyoi Pra Ai Htingnu Kăta De Kăba Wa Ai Lam

Htina chyumdaw; Ehp. 2:5-6, 8, 18-22, 3:4-5, 1Kor. 3:16-17, 6:17.

- I. Chyēju a mărang e anhtē hkye hkrang la hkrum ai, Hkristu hte rau sha hkrung rawt wa nna, sumsing hte seng ai lam ni hta Mădu hte rau sha dung nga ai, Kăwa hpang de shang wa na ahkang lu ai lam gaw, Mădu Kărai hta Chyoi pra ai htingnu kăta de kăba wa ai hku nna hkumhkrang rai nga ai hpung hpe gawgap na mătu rai nga ai. Ehp. 2:5-6, 8, 21-22.**
- A. Kărai Kăsang gaw si hkam ai Yēsu hpe bai hkrung shăngun ai ten hta anhtē hpe rau sha bai hkrung shăngun wu ai. Dai măjaw Mădu gaw anhtē hpe Hkristu hte rau sha asak hkrung shăngun wu ai. kăji 5.
- B. Chyēju a mărang e anhtē gaw anhtē a nhkru la ai si nga ai măsa lam kaw na muahpa lam asak a shingwang kăta de hkye hkrang la hkrum lu ga ai. kăji 5.
- C. Shăngut shăkre ai wa, lădat rai nga ai kăsha Kărai kaw nna, gunhpa yaw măsing ai gaw mi na npawt nhpang wa, shingdaw nlu ai ru npawt rai nga ai Kăwa Kărai hpang de shang wa na ahkang lu ga ai. kăji 18.
1. Măbyin măsa hku nna anhtē gaw Kărai Kăsang bang de bai kăyin hkau chyap lu ga ai. Măhkrum mădup hte seng nna anhtē gaw Kăwa hpang de shang wa na ahkang lu ga ai. kăji 16, 18.
- a. Kărai Kăsang hpang de bai kăyin hkau chyap lu ai lam gaw, Hkye hkrang la hkrum ai lam rai nga ai. Kăwa hpang de shang wa na ahkang lu ai lam gaw Kărai Kăsang hpe kăbu găra lu na mătu rai nga ai.
- b. Kărai Kăsang hpe anhtē mătut măhkai ai shăloi Mădu hpang de Hkristu kaw nna Wēnyi hta Kăwa hpang de shang wa ai lam rai nga ai. Ndai lam gaw anhtē a măhkrum mădup hta, anhtē a kăbu găra lam a mătu rai nga ai măsum lăngai Kărai rai nga ai. kăji 18.
2. Kăwa gaw kăsha kaw nna Wēnyi hta anhtē hpang de du wa ai. Ya ten hta Wēnyi gaw anhtē hpe Kăwa hpang de kăsha hku nna bai shăga woi wa ya ai. Ndai mauhpa lam hkawm sa hkawm wa lam măhkrun hku nna anhtē gaw măsum lăngai Kărai a kăran kăchyan ya ai lam hpe kăbu găra lu ga ai. 2Kor. 13:14, Ehp. 3:16-17a.
3. Kăsha hku nna ngu ai gaw măsum lăngai Kărai kaw nna rai nhtawm, Wēnyi hta ngu ai gaw măsum lăngai Kărai hta rai nna, Kăwa hpang de ngu ai gaw măsum

DAN LENG SANPRA HKRA HKAJA AI LAM GA MÄCHYAN NI

längai Kārai hpang de rai nga ai. Ndai gaw anhtē hta mäsüm längai Kārai hpe hkrum kädup hkam sha ai lädat, anhtē gawgap hkrum lu ai lädat nan rai nga ai. 2:18, 21-22.

II. Hkristu hta kamsham ai ni hte Hkristu a hkumhkrang daw shan ni hku nna anhtē gaw “Kāsa ni hte myihtoï ni gaw da ai wahpang npawt hta nanhtē de kāhtap myit dai, Hkristu Yēsu nan dai hta e grau htum ai njut nlung rai nga ai”. kăji 20.

A. Hkristu a sunghtum ai lam rai nga ai hpung hpe kăsa ni hpang de hpaw mädun da sai hte mären, shanhtē lu la ai hpaw mädun da lam gaw hpung hpe gawgap da ai npawt nhpang hku nna mäsat la da ai lam rai nga ai. 3:4-5, 2:20.

1. Ndai lam gaw Mat. 16:18 hta rawng ai nlung hte mären rai nna, dai gaw Hkristu shi hkum nan sha n-ga, Hkristu hte seng ai hpaw hpyan lam hpe mädi mädun nhtawm, de ntsa Mädu gaw shi a hpung hpe gawgap da ai lam rai nga ai.

2. Anhtē gaw kăsa ni hte myihtoï ni a ntsa hpung hpe gawgap ra nga ai. Ehp. 2:20.

B. Ehp. 2:20 hta Hkristu gaw njut nlung hku nna, mädi mädun hkrum ai.

1. Njut nlung hku nna Hkristu gaw Jew kamsham ai ni hte maigan amyü mäsha kamsham ai ni hpe Mädu Kārai hta chyoi pra ai htingnu kăta de rau sha pawng gumhpawn mätut ya ai. Shk. 118:22-26, Ehp. 2:20-22.

2. Njut nlung rai nga ai Hkristu gaw ga shăka nnan hta hpung hpe gawgap na mätu rai nga ai. Mat. 16:18, Ehp. 2:20-22, 1Pet. 2:5.

a. Kārai Kăsang a htingnu hku nna hpung hpe gawgap na mätu, anhtē gaw Hkristu hpe njut nlung hku nna hkrum kädup hkam sha ra nga ai. kăji 6-7.

b. Njut nlung rai nga ai Hkristu hta htingnu längai gaw Mädu Kārai hta chyoi pra ai htingnu kăta de kăba wa ai lam nga nga ai. Ehp. 2:20-22.

3. Kārai Kăsang a ga shăka ningnan yaw mäsing hta njut nlung rai nga ai Hkristu gaw anhtē hpe hkye hkrang la ai lam hta (Kas. 4:10-12), shawng nnan anhtē hpe Kārai Kăsang a wēnyi hkring nga na nta gawgap na mätu asak hkrung ai nlung ni tai shāngun nna, (Mat. 16:18, Yhn. 1:42, 1Pet. 2:4-7). Dai hpang anhtē hpe hkrang nsam gälai shai ai mäbyin hta (Rom. 12:2a, 2Kor. 3:18) Kārai Kăsang a shānu shāra kăta de anhtē hpe gawgap ya nhtawm, (Ehp. 2:19-22), dai hku nna Mädu gaw Kārai Kăsang a kăji dik ai myit dik n-gun lu lam a mätu Kārai Kăsang a htani htana yaw mäsing hpe gunhpai nga lu na rai nga ai. (1:9, 3:9-11).

1HKAWHKAM HTE 2HKAWHKAM LAIKA NI

- III. Njut nlung rai nga ai Hkristu hta “shi hta e wahpang lāngai hte lāngai mātut mānoi htuk shāchyaw sai rai nna, dai Mādu hta e chyoï pra ai nawku htingnu de kāba wa sai” 2:21.**
- A. Wahpang lāngai ngu ai ga hkum gaw ninggawn tawa hte seng ai gawgap lam, ninggawn tawa ting na hpung hpe mādi mādun ai. kǎji 21.
- B. Htuk shāchyaw ai ngu ga hkum gaw nta htingnu a shānu shāra hte māsa lam a mātu htap htuk mānu ai lam nga na mātu, gǎlaw hkrum ai lam hpe tsun māyu ai. kǎji 21.
1. Rau sha htuk shāchyaw hkrum ai lam gaw hkumhkrang a daw shan ni yawng gaw lāngai sha gumhpawn gaw da ai hkrang byin pru wa na mātu rau sha htuk shāchyaw hkrum ai lam rai nga ai. 4:16.
  2. Gawgap ai lam lāngai hta arung arai ni yawng gaw rau sha htuk shāchyaw da hkrum ai. Ndai lam gaw mǎjaw da ai sha n-ga, gawgap da hkrum ai lam rai nga ai. 2:21.
- C. Gawgap ai lam gaw asak hkrung nga ai lāman dai gaw kāwa wa nga ai. Hpa mǎjaw nga yang dai gaw sak hkrung ai lam nga nga ai. 1Pet. 2:5.
1. Ndai gawgap ai lam gaw chyoï pra ai htingnu kǎta de, Kǎrai Kāsang a chyoï pra ai shānu shāra kǎta de kāba wa nga ai. Ndai gaw chyoï pra ai ninghtu gaw asak hkrung ai gawgap lam re lam mādi mādun ai. Ehp. 2:21.
  2. Shinggan daw hku nga yang kāba wa ai lam hte gawgap ai lam hte kāga lam ni rai nga ai. Kǎja wa nta hpe gawgap ai lam gaw hkumhkrang a kāba wa ai lam rai nga ai. 4:15-16.
  3. Htingnu, Kǎrai Kāsang a nta rai nga ai hpung hpe gawgap ai lam gaw kamsham ai ni asak hta kāba wa ai a mǎrang e rai nga ai. 1Kor. 3:6-7, Ehp. 4:15-16, Kor. 2:19, 1Pet. 2:2.
  4. Hkumhkrang gaw Kǎrai Kāsang a kāba wa ai lam hte rau kāba wa ai. Kol. 2:19.
    - a. Hkumhkrang a kāba wa ai lam gaw, anhtē kǎta hta Kǎrai Kāsang a kāba wa ai lam, Kǎrai Kāsang a pawng bang ya ai lam, Kǎrai Kāsang a raw jat wa ai lam hta mǎdung rai nga ai. Ehp. 4:16.
    - b. Kǎrai Kāsang gaw shi hkum nan hpe anhtē hpang de kǎta daw hkrak hkrak lādat hta jaw da ai hte kāba wa ai lam hpe gǎlaw ya nga ai. 3:16-17a.
      - (1) Kǎrai Kāsang hta anhtē hpe kāba wa ai lam jaw na mātu ngu ai gaw Mādu gaw shi hkum nan hpe anhtē hpe jaw da ai lam hpe tsun māyu ai. 1Kor. 3:6-7.

DAN LENG SANPRA HKRA HKAJA AI LAM GA MÄCHYAN NI

- (2) Kārai Kāsang gaw anhtē hpang de pawng bang ya mägang, kāba wa ai lam hpe Mädu jaw ya mägang rai nga ai. Ehp. 4:15-16.
5. Hpung gaw asak a kāran kächyan ya ai lam, Kārai hte seng ai mäsum längai a Kārai hte seng ai kāran kächyan ya ai hte kāba wa ai. 2Kor. 13:14.
- a. Kārai Kāsang a htam mäsum---Kāwa Kārai, Kāsha hte Wēnyi gaw shi hkum nan hpe anhtē a kāta de asak hte anhtē a asak jaw ya ai hku nna kāran kächyan ya nga ai. Ehp. 3:16-17.
- b. Ninggam hte ninggam laidi nna ngu kre hpring tsup ai mäsum längai Kārai gaw shi hkum nan hpe anhtē a kāta de asak hku nna kāran kächyan ya nga dingsa, anhtē gaw jaw sha kāran ya ai hkrum nhtawm, anhtē kāba wa ai lam nga nga ai. 4:15-16.
- c. Hpung ni hta anhtē gaw Kārai hte seng ai asak a kāran kächyan ya ai kaw nna jet ai kāba wa na mätu ahkyak la ging ra ai. 1Kor. 3:6-7, 2Pet. 1:5-7.
- D. Gawgap ai mahkra gaw chyoi pra ai lam byin wa ai. Ehp. 2:21.
1. Kārai Kāsang hta chyoi pra ai Mädu rai nga ai shi hkum nan hpe anhtē a mäbyin kāta de bang ya ai hku nna anhtē hpe shächyoi shäpra ya ai, dai hku nna anhtē a mäbyin mahkra gaw Mädu a chyoi pra ai mäbyin mäsa hte byawng shang hpring tsup ai lam hte chyam bra ai lam nga lu na rai nga ai. 1:4, 1Hte. 5:23.
2. Kārai Kāsang a läta la hkrum ai ni rai nga ai anhtē a mätu, chyoi pra ai lam nga na mätu gaw, Kārai Kāsang a Kārai hte seng ai mäbyin mäsa hpe la lang na mätu hte anhtē a mäbyin mahkra hpe Kārai Kāsang shi hkum nan hte byawng shang hpring tsup lam nga na mätu rai nga ai. Ndai lam hta anhtē a mäbyin hpe Kārai Kāsang a mäbyin hte akyang lailen hta Kārai Kāsang shi hkum nan hte mären nan shächyoi shäpra ya na rai nga ai. 2Pet. 1:4, Ehp. 5:27, Kol. 1:22.
- E. Gawgap ai lam mahkra gaw Mädu Kārai hta htingnu kāta de kāba wa ai lam nga nga ai. Ehp. 2:21.
1. Daw kāji 21 hta “*Htingnu*” ngu tsun da ai Greek ga hkum gaw htingnu a kāta daw rai nga ai chyoi pra dik ai shära hpe tsun mäyu ai.
2. Hpung gaw *Kārai Kāsang a htingnu* rai nga ai. Dai hku nna dai gaw chyoi pra ai Kārai Kāsang a chyoi pra ai shära, Kārai Kāsang a Wēnyi shānu shära htingnu rai nga ai. 1Kor. 3:16-17.
- a. Daw kāi 16 hta rawng ai Kārai Kāsang a htingnu gaw buga längai ngai hta nga ai gumhpawn da ai lam hte seng ai kamsham ai ni hpe mädi mädun nna, daw kāji 17 hta rawng ai Kārai Kāsang a htingnu gaw ninggawn tawa hte seng ai kamsham ai ni yawng hpe mädi mädun ai.

1HKAWHKAM HTE 2HKAWHKAM LAIKA NI

- b. Ninggawn tawa hta Kārai Kāsang a shingdawnlu ai wēnyi hte seng ai htingnu gaw dinghta ga ntsa na buga lawlaw hta dandawng nga ai. Dai dandawng ai lam lāngai hpra gaw dai buga hta Kārai Kāsang a htingnu nan rai nga ai. Ehp. 2:21-22.
3. Yerusalem māre nnan hta htingnu nnga ai, hpa mājaw nga yang chyāhtum chyālai n-gun rawng ai Mādu Kārai, Kārai Kāsang hte sāgu kāsha gaw, dai htingnu rai nga ai mājaw rai nga ai. Shr. 21:22.
  - a. Chyoi pra ai māre Yerusalem māre mahkra hku nna chyoi pra dik ai shāra byin wa na rai nga ai. Dai mājaw dai shāra hta htingnu nnga ai. kāji 16.
  - b. Kāta daw hitngnu gaw chyāhtum chyālai n-gun Mādu Kārai, Kārai Kāsang hte sāgu kāsha rai nga ai. kāji 22.
4. Kārai Kāsang a nta gawgap ai lam mahkra, Mādu a chyoi pra ai shāra gaw Hkristu, Mādu Kārai hta rai nga ai. Ehp. 2:21.

IV. Ehpesu māre hta nga ai buga na chyoi pra ai ni hpe mādi mādun ai lam hta Pawlu gaw “Wēnyi a jaw e Kārai Kāsang a rawng nga na wahpang tai myit ga, nanhtē mung shi hta e jawm de nga myit dai” ngu tsun da ai. kāji 22.

- A. Htingnu hte shānu shāra ni gaw, bung ai lam lāngai a hkrang lāhkawng hpe mādi mādun ai. kāji 21-22.
  1. Htingnu gaw Kārai a māsha ni hta Kārai Kāsang hpe mātut mähkai na, Kārai Kāsang hpe nawku na, Mādu a shingran ga hpe na lu na shāra ra inga ai. kāji 21.
  2. Kārai Kāsang a shānu shāra gaw, hkring sa shāra rai nga ai. Kārai Kāsang gaw Mādu a shānu shāra hta hkring sa ai. kāji 22.
  3. Htingnu hte shānu shāra ni gaw lak san shāra lāhkawng nre ai. De mālai dai ni gaw bung ai gawgap lam lāngai a hkrang lāhkawng, bungli gālaw ai lam (snr) jai lang ai lam lāhkawng rai nga ai.
- B. Daw kāji 22 hta *rawng ai mung* ngu ai gaw hkum gaw daw kāji 21 hta gawgap ai ninggawn tawa hte seng ai lam rai nna, daw kāji 22 hta rawng ai gawgap lam rai nga ai buga re lam tsun da nga ai.
  1. Ga mātut hku nga yang daw kāji 21 hta rawng ai chyoi pra ai htingnu gaw ninggawn tawa hte seng ai lam rai nna, daw kāji 22 hta rawng ai Kārai Kāsang a shānu shāra gaw buga rai nga ai.
  2. Ninggawn tawa hte seng ai hku nga yang hpung gaw shingdaw nlu ai lāngai sha re rai nna, ninggawn tawa hte seng ai kāba wa nga ai. Buga hte seng ai hku nga

DAN LENG SANPRA HKRA HKAJA AI LAM GA MÄCHYAN NI

yang ginra längai hta nga ai hpung mung längai sha rai nhtawm, buga na chyoi pra ai ni gaw tinang a asak hte seng ai ginra hta rau sha gawgap da hkrum lu ai. käji 21-22, 1Kor. 1:2, 3:16-17.

C. Kärai Käsang a shänu shära gaw anhtē a wēnyi hta rai nga ai. Ehp. 2:22.

1. Daw käji 21 hta chyoi pra ai htingnu gaw Mädu Kärai hta nga nna, daw käji 22 hta Kärai Käsang a shänu shära gaw wēnyi hta nga nga ai lam tsun da ai.
2. Ndai lam gaw Kärai Käsang a shänu shära hpe gawgap na mätu, Mädu Kärai gaw anhtē a wēnyi hte rau längai sha rai nna, anhtē a wēnyi gaw Mädu Kärai hte rau längai sha rai nga ai lam tsun da ai. 1Kor. 6:17.
3. Anhtē a wēnyi gaw Kärai Käsang a shänu shära hpe gawgap na shära rai nga ai.